

21 januari 2020

Deelname van de Stad Gent aan de VOKA-handelsmissie naar Israël

Aan Schepen Sofie Bracke, Gentse schepen bevoegd voor Economie en Handel,
en het Gentse Schepencollege,

Betreft: Vergadering Gemeenteraad 20 januari 2020

Agendapunt: **2020_VVB_00005 - Intrekking deelname VOKA-missie naar Israël**

Beslissing van het Schepencollege dd. 10 januari 2020.

Naschrift: Op de gemeenteraadszitting van 20/1 heeft een coalitie van VLD, N-VA, CD&V en Vlaams Belang de deelname van de Stad Gent aan de handelsmissie naar Israël alsnog doorgedrukt.

Mevrouw de Schepen,

Via De Standaard van 15 januari vernamen wij dat u in februari wilt deelnemen, in naam van de Stad Gent, aan een VOKA-handelsmissie naar Israël.

Als academici, auteurs en kunstenaars die de Israëlische politiek ten aanzien van de Palestijnse bevolking in de Bezette Gebieden reeds lang kritisch volgen, voelen wij ons genoopt uw participatie aan de VOKA -missie in vraag te stellen. U schrijft dat u “niet blind (bent) voor de gevoeligheden rond Israël. Meegaan op deze missie is geen legitimatie van een bepaald regime.” U voegt hieraan toe dat u dat “louter (doet) vanuit een economisch, innovatief standpunt”.

Een dergelijke poging tot vergoelijking geeft onzes inziens blijk van een grote inschattingsfout door u en/of het stadsbestuur. Economie, technologie en politiek zijn voor de Israëlische staat wel degelijk ten nauwste met elkaar verbonden en Israëls economische en technologische successen vormen een wezenlijk onderdeel van en ondersteuning voor een militaristische politiek die in dienst staat van de blijvende onteigening en onderdrukking van de Palestijnse bevolking in de Bezette Palestijnse Gebieden.

Vooraleer op de verstremgeling in Israël van innovatie en economie enerzijds en politiek en onderdrukking anderzijds in te gaan, is het goed te herinneren aan de actuele dramatische toestand in die Bezette Gebieden. Onlangs nog, in november vorig jaar, heeft de bekende internationale mensenrechtenorganisatie **Human Rights Watch** een bijzonder uitvoerig rapport uitgebracht dat Israëls “draconische” militaire orders aanklaagt waarmee de oorspronkelijke bevolking van het land sedert juni 1967 hun grondrechten onthouden worden: *Born Without Civil Rights. Israel's Use of Draconian Military Orders to Repress Palestinians in the West Bank* (97 blz., [klik hier](#); voor een samenvatting: [klik hier](#)). Amper enkele weken geleden, daarenboven, heeft **Mevr. Fouta Bensouda**, de hoofdaanklaagster van het Internationaal Strafhof, officieel meegedeeld dat er haars inziens “oorlogsmisdaden zijn of worden begaan op de Westelijke Jordaanoever, inclusief Oost-Jeruzalem, en in de Gazastrook”, en dat haars inziens aan alle criteria voor een onderzoek naar oorlogsmisdaden in bezet Palestijns gebied is voldaan (20 december 2019, [klik hier](#)). Tenslotte stelt bv. ook de gereputeerde Israëlische mensenrechtenorganisatie **B'Tselem** dat “het Israëlische bezettingsregime onlosmakelijk verbonden is met mensenrechtenschendingen.” B'Tselem concludeert dat de “beëindiging van de bezetting, [...] de enige weg is naar een toekomst waarin mensenrechten, democratie, vrijheid en gelijkheid voor alle mensen, zowel Palestijnen als Israëli's, gewaarborgd zijn.”

Kortom, u staat samen met VOKA op het punt een handelsmissie te ondernemen naar een land dat universele waarden en rechten zoals gelijkheid en vrijheid miskent want volhardt in een politiek van ontmenselijking van de Palestijnse bevolking. **Het argument dat u zich in het kader van een 'inspiratiemissie' enkel inlaat met technologische innovatie en economie en niet met politiek en onderdrukking, is bovendien geheel ongeldig gezien de innige verstrengeling van dit alles.** Die verstrengeling blijkt bv. uit het feit dat de Israëlische overheid speciaal voor private technologiebedrijven, onder meer op het vlak van beveiliging en bewaking ("*Homeland Security*"), opportuniteiten creëert om hun innovatieve technologieën uit te testen en verfijnen in de reële omstandigheden van een gewapend conflict (in het Engels: "*to 'battle-test'*"), namelijk door hen te laten deelnemen aan militaire veiligheidsoperaties tegen de Palestijnen. De inheemse bevolking wordt ermee ontmenselijkt tot "*labo-rats*" in een openlucht lab ten dienste van de Israëlische economie. Zulk overheidsoptreden, inderdaad, geeft aan Israëlische bedrijven een beslissend verkoopsargument in de competitie met hun buitenlandse concurrenten, die niet dat kwaliteitslabel van "*combat-proven*" of "*field-tested*" kunnen voorleggen aan geïnteresseerde klanten.

Politiek overheidsingrijpen is ook de gangbare praktijk in de sector waarin u zegt bijzonder geïnteresseerd te zijn, namelijk **gezondheidszorg en geneeskunde** – op zich een humanitaire bekommernis maar in Israël een hefboom van discriminatie en repressie.

Volgens de krant gaat uw interesse vooral uit naar Israëlische bedrijven waarvan de vernieuwende technologie borstkanker kan helpen opsporen.¹ Weet u echter dat de Israëlische staat aan honderden vrouwen in de bezette Gazastrook die lijden aan borstkanker, een vergunning om de Gazastrook te verlaten voor een dringende behandeling in een hospitaal in Israël of Oost-Jeruzalem ofwel gewoonweg weigert ofwel te laat verstrekt? En dit terwijl de ziekenhuizen gelegen *in* de Gazastrook wegens de Israëlische blokkade die nu reeds 13 jaar duurt, niet bij machte zijn de nodige apparatuur en medicijnen aan te schaffen, of te vernieuwen, voor een doelmatige behandeling van deze en andere patiënten? U kunt hierover de volgende bijdrage raadplegen van de Britse humanitaire NGO Medical Aid for Palestinians (MAP) van 8 januari j.l. ([klik hier](#)): *Immunostaining machine provided by MAP will improve accuracy and speed of cancer diagnosis in Gaza*. Volgend citaat schetst de ronduit dramatische situatie voor kankerpatiënten:

"De 13 jaar oude, illegale afsluiting van Gaza en andere factoren hebben een verwoestend effect gehad op het gezondheidssysteem van Gaza, met inbegrip van de kankerbehandeling. Kankerafdelingen hebben te kampen met ernstige tekorten aan essentiële geneesmiddelen en voorraden, evenals met een gebrek aan apparatuur. De Wereldgezondheidsorganisatie stelde in november vast dat voor bijna de helft (48%) van de essentiële medicijnen in Gaza 'zero stock' gold, terwijl er voor minder dan een maand beschikbaar was. Voor chemotherapiemedicijnen was de situatie nog somberder, met 63% van de essentiële geneesmiddelen op 'zero stock'..."

---

¹ In het centrum van de belangstelling staat de "*4D sensor*" van de firma **Vayyar**, een high-tech firma die enkele jaren geleden als een start-up gelanceerd werd vanuit het leger. Ontwikkeld in een context van "*threat detection and security screening systems*," betreft het een technologie die in staat stelt, lezen we op de website, doorheen objecten te kijken en verborgen objecten bloot te leggen (zie de sectie "*Our 4D sensors are at home with homeland security*", [klik hier](#)), maar die nu ook een medische toepassing heeft gekregen die het detecteren van vroege borstkanker mogelijk maakt: "*Vayyar started with a vision to develop a more effective way of detecting early-stage breast cancer, using radio frequency technology*", [klik hier](#)).

PS Vorige maand nog werd door dezelfde NGO in Gaza over kanker een internationale conferentie georganiseerd: *Cancer Professionals' Scientific Days*, onder de slagzin: *"Together beating cancer and crossing barriers"* (10 december, [klik hier](#)).

Hoe anders dan "cynisch" moet worden bestempeld dat (1) Israëls medische technologiebedrijven hun innovaties en producten (eventueel opgestart vanuit het leger,² mede ontwikkeld met financiële middelen verstrekt door EU-onderzoeksfondsen en vaak 'getest' tegen de Palestijnse bevolking in de Bezette Gebieden) aan het buitenland slijten via binnen- en buitenlandse handelsbeurzen en -missies, terwijl (2) aan de eigen, hopeloos verarmde en onderkomen Palestijnse bevolking de toegang tot die hoogwaardige technologie die beschikbaar is in ziekenhuizen in Israël of Oost-Jeruzalem, sterk bemoeilijkt zo al niet regelrecht ontzegd wordt.³ Er zijn verschillende gevallen bekend van patiënten, **waaronder ook kinderen**, die gestorven zijn nadat hen een exitvergunning geweigerd was of te laat werd toegekend.⁴

Samengevat is onze hierboven geargumenteerde afwijzing van uw deelname, en dus van de deelname van de Stad Gent - doorheen de geschiedenis een voorvechtster van vrijheid en gelijkheid - ingegeven door de vaststelling dat een dergelijke missie **onmogelijk géén "politiek statement"** kan zijn ten aanzien van het Israëlische bezettingsregime en zijn decennialange onderdrukking van en geweldpleging op de Palestijnse bevolking. Zulke deelname zou wel degelijk een bijdrage leveren aan de legitimering van de internationaal herhaaldelijk veroordeelde Israëlische politiek van schendingen van het internationaal recht en het internationaal humanitair recht. Wij vragen daarom met

---

² Interessant: *How Israeli Constriction Drives Innovation. Could Similar Policies Benefit Europe?* (Foreign Affairs, April 19, 2017), [klik hier](#).

³ "In de voorbije maand oktober bv. werd bij **42%** van alle patiënten die bij de Israëlische autoriteiten een vergunning aanvroegen om de Gazastrook te mogen verlaten voor medische verzorging, de vergunning ofwel geweigerd ofwel uitgesteld tot na de datum van de afspraak. **Bij 38%** van de patiënten die een vergunning aanvroegen, ging het om een oncologische problematiek, waarvoor velen een behandeling zochten in de Augusta Victoria en Al Mekassed-ziekenhuizen in Oost-Jeruzalem" (MAP, 10 december 2019, [klik hier](#)).

⁴ "In 2018 werden **meer dan 10.000 geplande medische afspraken** door patiënten uit Gaza gemist als gevolg van weigeringen en vertragingen vanwege de Israëlische bezettingsautoriteit inzake uitreiking van vergunningen. Het jaar tevoren, 2017, keurde Israël volgens de WHO slechts **54%** van de uitreisvergunningen goed voor patiënten die waren doorverwezen voor behandelingen buiten Gaza. Dit is het laagste percentage dat ooit geregistreerd is, jaar per jaar een daling ten opzichte van 92% in 2012. In 2018 werd slechts **61%** van de gevraagde vergunningen verleend, het op één na laagste jaarlijkse percentage ooit. **Zesenvertig mensen uit Gaza met kanker stierven in 2017 na gemiste afspraken als gevolg van Israëlische weigeringen en vertragingen**" (MAP, *Breast Cancer Awareness Month: "Het ergst van al was de onzekerheid en het wachten,"* aldus een patiënte, Oct 11, 2019, [klik hier](#)). **In 2017 stierf een 6 jaar oud patiëntje nadat het een vergunning geweigerd was: Palestinian child dies in Gaza after being denied treatment abroad** (Palestinian Information Center, July 27, 2017, [klik hier](#)). PS Gelijk wie zich aandient aan Erez Crossing voor een exitvergunning, riskeert eerst ondervraagd te worden door de Shin Bet (Binnenlandse Veiligheidsdienst). Afpersing en chantage zijn daarbij schering en inslag, dwz: een vergunning enkel in ruil voor informatie of je rekrutering als informant. Dat was in 2016 ook het geval bij de 17-jaar oude **Ahmed Shubeir** die dringend een hartoperatie (nieuwe hartklep) nodig had (hij was geboren met een hartafwijking) en daartoe een afspraak had met een hartchirurg in het Tel HaShomer hospital in Tel Aviv. Terwijl hij in voorbereiding op de operatie enkele keren probleemloos Gaza had kunnen verlaten en een eerdere afspraak voor de operatie was afgelast, werd hij op de beslissende dag (16 november) een volle dag 'ondervraagd' door een Shin Bet agent. Omdat Ahmed ondanks het 'aandringen' van de agent weigerde namen en adressen te geven van 'activisten' in Gaza, werd de vergunning geweigerd. De jongen bood zich (met zijn ouders) daarna nog verschillende keren aan het checkpoint aan, maar telkens vergeefs. **Hij stierf, onbehandeld, thuis op 14 januari 2017** (Mousa Tawfiq, *Sick Gazan boy dies after being denied entry into Israel* (Middle East Eye, 11 Feb 2017, [klik hier](#)).

aandring dat de Stad Gent van deelname afziet of, indien ze reeds was goedgekeurd, haar alsnog annuleert, naar het voorbeeld van het Brusselse en het Waalse Gewest.⁵

Met vriendelijke groeten,

Karel Arnaut, prof. dr. KU Leuven,
 Luce Beeckmans, postdoctoraal onderzoeker UGent,
 Lucas Catherine, auteur,
 Stef Craps, prof. dr. UGent,
 Marc David, em. prof. dr. UAntwerpen,
 Jan De Boever, em. prof. dr. UGent,
 Patrick Deboosere, prof. dr. VUB,
 Pascal Debruyne, onderzoeker, Hogeschool Odisee,
 Lieven De Cauter, prof. dr. KU Leuven,
 Marie-Christine Closon, , prof. ém. à la UCL,
 Herman De Ley, em. prof. dr. UGent,
 Marc De Meyere, em. prof. dr. UGent,
 Serge Deruette, prof. à l'Université de Mons,
 Gilles-Maurice de Schryver, prof. dr., UGent Center for Bantu Studies/ Univ. of Pretoria,
 Sarah Delputte, Post-Doctoral Assistant, Centre for EU Studies, UGent,
 Jan Engelen, em. prof. dr. KU Leuven,
 Jean-Marie Flémal, auteur-traducteur,
 Lieve Franssen, dirigent Brussels Brecht- Eislerkoor,
 Carl Gydé, directeur CAMPO,
 Lebuin D'Haese, kunstenaar,
 Perrine Humblet, prof. à la ULB,
 Patric Jacobs, em. prof. dr. UGent,
 Marc Jacquemain, prof. à la ULiège,
 Bruno Lapauw, prof. dr., Faculteit Geneeskunde, UGent,
 Paul Lookman, editor 'Geopolitiek in context,'
 Freddy Louckx, em. gewoon hoogleraar VUB,
 Madeline Lutjeharms, em. prof. dr. VUB,
 Albert Martens, em. prof. dr. KU Leuven,
 Johan Mertens, em. prof. dr. UGent,

---

⁵ *Mission économique régionale en Israël annulée : une victoire du droit.* Communiqué de presse de l'Association belgo-palestinienne, 29 novembre 2019, [klik hier](#).

Wim Nerinckx, Staff Scientist VIB-UGent,
Ides Nicaise, prof. dr. KU Leuven,
Jan Orbie, prof. dr. UGent,
Alain Platel, artistiek directeur van les ballets C de la B,
Anne Provoost, auteur,
Frank Roels, em. prof. dr. Faculteit Geneeskunde, UGent,
Pieter Saey, em. prof. dr. UGent,
Omar Jabary Salamanca, PhD researcher, UGent,
Itamar Shachar, PhD researcher, UGent,
Christiane Schomblond, prof. ém. à la ULB,
Nozomi Takahashi, Staff Scientist VIB-UGent,
Henri van Bree, prof. dr. UGent,
Michel Vandebroeck, prof. dr. UGent,
Marc Vandepitte, filosoof en auteur,
Barbara Van Dyck, onderzoekster Universiteit van Sussex, UK,
Eric Vanhaute, prof. dr. UGent,
Jacques Van Keymeulen, em. prof. dr. UGent,
Marc Van Ranst, prof. dr. KU Leuven,
Thomas Van Riet, prof. dr. KU Leuven,
Aviel Verbruggen, em. prof. dr. UAntwerpen,
Annelies Verdoolaege, dr. UGent,
Karin Verelst, prof. dr. VUB,
Hendrik Vos, prof. dr. UGent,
Jan Vranken, em. prof. dr. UAntwerpen,
Karim Zahidi, prof. dr. UGent/UAntwerpen, voorzitter Masereelfonds.

Herman De Ley,
herman.deley@ugent.be

"What Israel has been doing to Palestinians from the dawn of Zionism to this day, incessantly, is one of the greatest abuses in history. Anyone not recognizing this - and that includes most Israelis - apparently has no conscience." Gideon Levy, *"Why I'm Obsessed With Israel's Occupation of the Palestinians"* (Haaretz, November 29, 2018).